

KONSTHISTORIA – EN ÖVERSIKT

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Tidig konst 20000 – 1100 f.Kr
- Grottmålningar 20000-15000 f.Kr
- Pyramider, Sfinx 3100-2100 f.Kr
- Ziggurater 2500-2100 f.Kr

Grekisk konst 700 – 0 f.Kr
- Vasmålningar 400-talet f.Kr
- Skulpturer 400-talet f.Kr
- Akropolis 450-talet f.Kr
- Praxiteles 300-talet f.Kr
- Venus från Milo 130 f.Kr ca

Rom/bysantinsk konst 0 – 1300
- Colosseum 80-talet
- Pantheon 130-talet
- Trajanuskollonnen 114
- Ravennas mosaiker
- Katedralen Monreale 1190
- Målningar i Konstantinopel

Västeuropeisk konst 500 – 1300
- Lindisfarnsevangeliet (700-talet)
- Domen i Aachen (800-talet)
- Bronsdörr i Hildesheim (1015)
- Bayeutapeten (1180)
- Katedral i Tournai (1146-1325)
- Katedral i Chartres (1193-1220)

Renässans ca 1350 – 1550
- Giotto di Bondone (1267-1337)
- Filippo Brunelleschi (1377-1446)
- Ghiberti (1377-1446)
- Claus Sluter (1380-1400)
- Donatello (1386-1466 ca)
- Fra Angelico (1387-1455)
- Jan van Eyck (1390-1441)
- Konrad Witz (1400-1446)
- R. wan der Weyden (1400-1464)
- Stefan Lochner (1410-1451
- Jean Fouquet (1420-1480)
- Giovanni Bellini (1431-1516)
- Hugo van der Goes (1440-1482)
- Donato Bramante (1444-1514)
- Sandro Botticelli (1446-1510)
- Veit Stoss (1447-1533)
- Leonardo da Vinci (1452-1519)
- Albrecht Dürer (1471-1528)
- Matthias Grünewald (1475-1528)
- Michelangelo (1475-1564)
- Tizian (1477-1576)
- Giogione (1478-1510)
- Lucas Cranach (1482-1553) d.ä.
- Rafael (1483-1520)
- Corregio (1489-1534)
- Hans Holbein (1497-1543)
- Tintoretto (1518-1594)
- Pieter Breughel (1529-1569)
- El Greco (1541-1614

Barock 1550 – 1750 ca
- Annibale Carracci (1560-1609)
- M. Caravaggio (1573-1610)
- Peter Paul Rubens (1577-1640)
- Frans Hals (1580-1666)
- Nicolas Poussin (1594-1665)
- Jan van Goyen (1596-1656)
- Lorenzo Bernini (1598-1680)
- Diego Velazquez (1599-1660)
- F. Borromini (1599-1667)
- Simon de Vliegers (1601-1653)
- Rembrandt van Rijn (1606-1669)
- Loui s le Vau (1612-1670)
- Willem Kalf (1619-1693)
- Jan Steen (1626-1679)
- Jacob van Ruisdael (1628-1682)
- J. Vermeer van Delft (1632-1675)
- Sir C. Wren (1632-1723)
- L. von Hildebrandt (1668-1745)
- Giovanni Tiepolo (1676-1770)
- Antoine Watteau (1684-1721)
- William Hogarth (1697-1764)
- Francesco Guardi (1712-1793)
- Sir Joshua Reynolds (1723-1792)
- T. Gainsborough (1727-1788)
- J. A. Houdon (1741-1828)

Romantik 1790-1850 ca
- Horace Walpole (1717-1797)
- J. S. Copley (1738-1815)
- Jacques Louis David (1748-1825)
- Francisco Goya (1746-1828)
- William Blake (1757-1827)
- Caspar Friedrich (1774-1840)
- William Turner (1775-1851)
- John Constable (1776-1837)
- Jean-August Ingres (1780-1867)
- Eugenee Delacroix (1798-1863)
- Karl P. Brjulnov (1799-1852)
- Gustave Courbet (1819-1877)
- D. G. Rossetti (1828-1882)
- Ivan Sjiskin (1832-1989)
- Ivanovich Surikov (1848-1916)
- Viktor Vasnetsov (1848-1928)

Impressionism 1860-1899 ca
- Edouard Manet (1832-1883)
- Claude Monet (1840-1926)
- August Renoir (1841-1919)
- Camille Pissaro (1830-1903)
- Edgar Degas (1834-1917)
- Auguste Rodin (1840-1917)
- J. MacNeill Whistler (1835-1903)
- Paul Cézanne (1839-1906)

Nya tiden ca 1900 -
- Paul Gauguin (1848-1903)
- Peder Kröyer (1851-1909)
- Vincent van Gogh (1853-1890)
- Carl Larsson (1853-1919)
- Bruno Liljefors (1860-1939)
- Edvard Munch (1863-1944)
- Toulouse-Lautrec (1864-1901)
- Isaac Levitan (1864-1900)
- Wassily Kandinsky (1866-1944)
- Henri Matisse (1869-1954)
- Piet Mondrian (1872-1944)
- Pablo Picasso (1881-1973)
- Walter Gropius (1883-1969)
- Oskar Kokoschka (1886-1980)
- Marc Chagall (1889-1985)
- Isaac Grünewald (1889-1946)
- Erik Hallström (1893-1946)
- Bror Hjort (1894-1968)
- Sven ”X.et” Erixon (1899-1970)
- Salvador Dali (1904-1989)

Tidig konst 20000 – 1100 f.Kr





Grottmålningar 20000-15000 f.Kr

Det är inte känt hur konsten uppstod. Men alla folk har tidigt tillverkat skulpturer, uppfört tempel, målat, vävt i olika mönster osv.

Följande översikt har till syfte att i huvudsak visa utdrag ur den västerländska konsten.

I Lascauxgrottorna i Frankrike från tiden 20000 – 15000 f.Kr finns cirka 600 målningar och ett stort antal ristningar från människans jägartid. Målningarna är bevis på ett tidigt konstutövande.

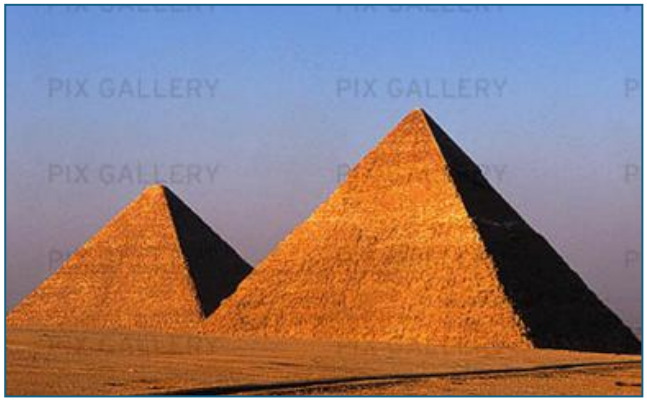

Pyramider och Sfinx i Egypten 3100-2100 f.Kr

I Egypten under tidsepoken 3100 – 2100 f.Kr uppfördes tidig konst.

De berömda egyptiska pyramiderna är exempel på god arkitektur och byggnadskonst.

Sfinxen och andra skulpturer i Nildalen är andra tidiga konstverk.



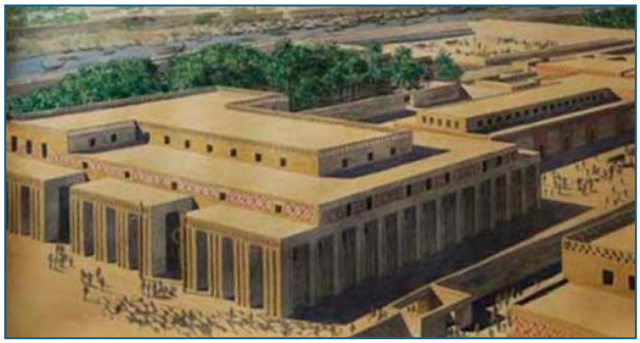

Ziggurater 2500-2100 f.Kr

Från tiden 2500-2100 f.Kr i Mesopotamien finner vi mängder av stenbilder och skulpturer.

Ziggurater var en form av stadsfästningar på en mycket hög arkitektonisk nivå. Bilden visar hur en trolig ziggurat såg ut i staden Uruk.

Grekisk konst 700 – 0 f.Kr



Vasmålningar 400-talet f.Kr

Vasmålningar är frekvent förekommande konstföremål från Grekland.

Bilden till vänster visar en vasmålning (amfora) från 460-450 f.Kr.



Skulpturer 400-talet f.Kr

Grekerna skapade tidigt ypperliga skulpturer.

En berömd skulptur är ”Statyer av två ynglingar” från Delphi. Skulpturen tillverkades av Polymedes från Argos.

I Zeustemplet i Olympia står ”Herkules bär himmelen” (ca 460 f.Kr) som återger människo-kroppen nästan exakt.

Bilden till vänster visar ”Körsvennen” från Apollo-reservatet (ca år 470 f.Kr).



Akropolis 450-talet

Templet Parthenon på Akropolisklippan i Aten är en unik arkitektonisk skapelse. Särskilt är perspektivkonsten iögonfallande. Parthenon byggdes omkring år 450 f.Kr.



Praxiteles 300-talet f.Kr

Praxiteles var en utomordentlig bildhuggare med många mästerverk.

Flera verk av Praxiteles finns nu i Florens och i Vatikanen.



Venus från Milo 130 f.Kr ca

Venus från Milo står i Louvren i Paris. Den berömda statyn är i marmor.

Konstnär var Alexandros från Antiokia.

Statyn tillkom omkring år 130 f.Kr.

Romersk och bysantinsk konst 0 – 1300



Colosseum 80talet

Romarnas mest framträdande konstverk är kanske deras ingenjörsarbeten.

Exempel på ingenjörskonsten är Colosseum från 80-talet.



Pantheon 130-talet

Pantheon i Rom från 130-talet är kanske det mest imponerande byggnadsverket.

Byggnaden står fortfarande kvar i nästan orört skick.



Trajanuskollonnen 114

Trajanuskolonnen i Rom är en skulptur som återger romerska segrar genom berättelser.

Kolonnen invigdes år 114 och återger krigiska händelser.

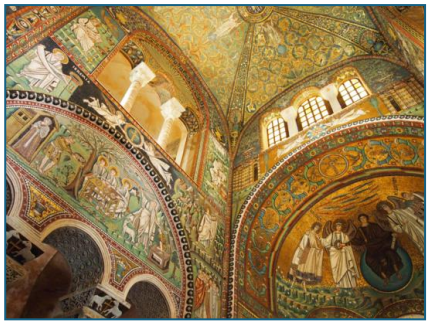

Ravennas mosaiker

När romarna antog kristendomen som statsreligion kom många kyrkor att byggas vilka smyckades med konstverk.

Staden Ravenna har flera konstverk från perioden. Bilden till vänster visar mosaik från kyrkan San Vitale i Ravenna.



Katedralen Monreale 1190

På Sicilien finns mäktiga kyrkobyggnader från bysantinsk tid. I katedralen Monreale från omkring 1190 kan man se underbar mosaikkonst där bland annat ”Kristus som världshärskare” återfinns bland motiven.



Målningar i Konstantinopel

I Konstantinopel hänger flera underbara målningar från bysantinsk tid. Bland annat många madonnamålningar.

Västeuropeisk konst 500 – 1300





Lindisfarnsevangeliet (700-talet)

I klostret Lindisfarne i England skapades unika bokmålningar. Bland dessa finner man Lindisfarns-evangeliet vilket innehåller otroligt invecklade mönster.



Domen i Aachen (800-talet)

Staden Aachen utgjorde Karl den stores residenshuvudstad under lång tid.

Palatskyrkan i Aachen har en unik arkitektur och många banbrytande målningar. Kyrkan invigdes 805.



Bronsdörr i Hildesheim (1015)

Fantastiska bronsskulpturer smyckar dörren till domen i Hildesheim. Kristna budskap förmedlas i bilder därför att få människor var läskunniga.

Bronsdörren visar Adam och Eva efter syndafallet.



Bayeutapeten (1180)

Bayeuxtapeten är ett berättande konstverk där Wilhelm erövraren landstiger och erövrar England år 1066. Tapeten är från omkring 1180.

Katedralen i Tournai (1146-1325)

1100- och 1200-talen var de stora katedralernas byggnadstid. Storslagna katedraler finns bl.a. i Tournai, Paris, Chartres, Amiens och Köln.

Till vänster visas katedralen i Tournai Belgien. Katedralen byggdes 1146-1325.





Katedralen i Chartres (1193-1220)

Katedralen i Chartres Frankrike byggdes 1193-1220.

Renässans ca 1350 – 1550. Sida 1(7)

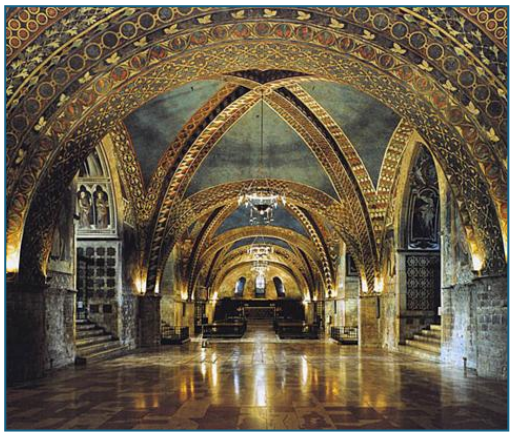

Renässansen innebar ett uppvaknande och en pånytt-födelse av antikens kulturarv. Rörelsen startade i Italien med en särskild kraft i Florens. Perioden anses vanligen börja under sent 1300-tal och avslutas i slutet på 1500-talet.

Giotto di Bondone (1267-1337)



Giottovar var mycket allsidig. Han var arkitekt, konstnär och skulptör. Giotto betraktas som den förste betydande konstnären under renässansen. I Giottos konst framstår den avbildade människan som realistisk vilket inte gjorts sedan antiken. Bilden visar interiör av S:t Fransiscus basilika i Assisi av Giotto.

Filippo Brunelleschi (1377-1446)



Brunelleschi var arkitekt och en gigant inom konstarten. Hans verk kom att under mer än fem århundraden påverka arkitekter i hela västerlandet. Den storslagna kupolen på domen i Florens är närmast en gåta i sin konstruktion och skönhet. Förutom banbrytande arkitektur bidrog Brunelleschi med nya tankar om perspektiv.

Ghiberti (1377-1446)

Baptisteriet i Florens är försett med de berömda paradis-portarna av Ghiberti.

I gyllene skulpturer har portarna blivit en av konstens största sevärdheter.



Claus Sluter (1380-1400)

Sluter var en mycket stor skulptör från Nederländerna. Han verkade mest i staden Dijon i Frankrike. På bilden visas ett utdrag från Filip den Skalliges grav I Dijon.



Donatello (1386-1466 ca)

Donatelli ingick i den store Brunelleschis vänkrets och kom naturligtvis också att påverkas av denne. Donatello blev berömd redan under sin levnad och bidrog till många städers utsmyckning i Italien.

Bilden visar Donatellos skulptur ”Ångerfull Magdalena”.

Renässans ca 1350 – 1550. Sida 2(7)



Fra Angelico (1387-1455)

Angelico från Italien var en stor målare av främst religiösa motiv.

Angelicos ”Gravsättningen” visas på bilden.



Jan van Eyck (1390-1441)

van Eyck var från Nederländerna där det fanns många framstående konstnärer. van Eyck var målare, skulptör och arkitekt.

Bilden visar ”Porträtt av en man” av Jan van Eyck.



Konrad Witz (1400-1446)

Witz kom från Schweiz. Han var en mycket berömd målare.

”Kristus går på vattnet” av Konrad Witz visas på bilden.



Målaren Roger wan der Weyden (1400-1464)

Målaren der Weyden kom från Belgien som vid hans levnad ingick i Nederländerna.

Altarmålningen ”Korsnedtagningen” åskådliggör den bibliska händelsen ytterst naturtroget.

Renässans ca 1350 – 1550. Sida 3(7)



Stefan Lochner (1410-1451)

Lochner var en tysk målare. Han målade främst religiösa motiv.

Bilden visar Lochners ”Maria i rosengården”.



Jean Fouquet (1420-1480)

Den franske konstnären Fouquet blev vida känd redan under sin levnad. Fouquet var mycket påverkad av de italienska konstnärerna.

”Madonnan och barnet” av Fouquet framgår av bilden.



Giovanni Bellini (1431-1516)

I Venedig verkade den store konstnären Bellini.

Bellini vars fantastiska altarmålningar utgör mästerliga skapelser inom konsten.



Hugo van der Goes (1440-1482)

der Goes kom från Belgien. van der Goes led av melankoli vilket ofta avspeglade sig i hans konstverk.

Bilden är från en altartavla av van der Goes.

Renässans ca 1350 – 1550. Sida 4(7)



Donato Bramante (1444-1514)

Arkitekten Donato Bramante påbörjade ombyggnaden av Petersbasilikan (bilden) i Rom.

För Peterskyrkan skissade Bramante sinnrika revolutionerande idéer som ej gick att genomföra på grund av de väldiga kostnaderna.



Sandro Botticelli (1446-1510)

Vem har inte beundrat det otroliga konstverket ”Venus födelse” av Botticelli.

Botticellis målning är en av de mest kända och berömda målningarna i världen.



Veit Stoss (1447-1533)

Tysken Stoss var en uttrycksfull skulptör.

Mariakyrkan i Krakow har en berättande altartavla med underbara detaljer av Stoss.



Leonardo da Vinci (1452-1519)

Giganten da Vinci var ett universalgeni.

Målningar såsom ”Nattvarden” (bilden) och ”Monalisa” är bland de mest kända verken över hela världen.

da Vincis målningar präglas ofta av mystik.

Renässans ca 1350 – 1550. Sida 5(7)



Albrecht Dürer (1471-1528)

Målningar, träskulpturer och kopparstick ingår i Albrecht Dürer arsenal av unika konstverk.

” Hyllning av Konungen” av Dürer visas på bilden.



Matthias Grünewald (1475-1528)

Grünewalds målning ”Korsfästelsen” är ett av de mest dramatiska konstverk som tillkommit inom konsten.



Michelangelos (1475-1564)

Michelangelos takmålningar i Sixtinska kapellet i Rom är sagolika mästerverk.

Michelangelo är en av de största konstnärerna genom tiderna!



Tizian (1477-1576)

Tizian verkade i Venedig. Särskilt berömd blev Tizian för sina porträtt. De venetianska målarna var banbrytande med enhetsfärger.

Bilden visar ”Venus, Adonis och Cupido” av Tizian.

Renässans ca 1350 – 1550. Sida 6(7)



Giogione (1478-1510)

Målaren Giorgione anses vara nydanande inom konsten trots en ganska ringa produktion.

Bilden visar ”Stormen” av Gigione.

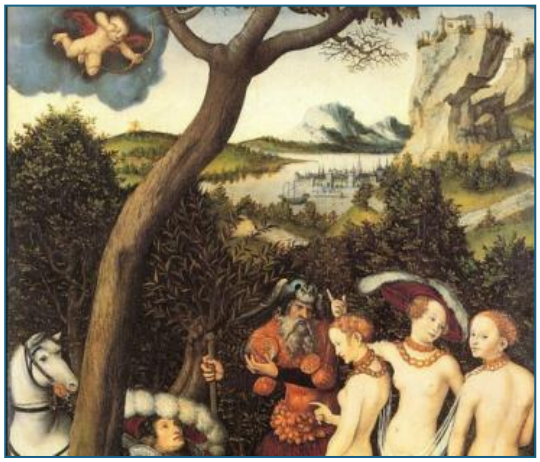

Lucas Cranach (1482-1553) den äldre

Tysken Cranach har bland annat blivit känd för sina vackra landskapsdetaljer.



Rafael (1483-1520)

Rafael lärde sig mycket av de stora konstnärerna Michelangelo och Leonardo da Vinci i Florens. Vackra madonnabilder är några av Rafaels unika konstverk. Rafael har målat många väggmålningar i Vatikanen. Gestalterna i Rafaels konst utstrålar stor skönhet.



Corregio (1489-1534)

Corregio från Italien förnyade sättet att måla. Genom att djärvt kombinera färg och ljus förledde han former i konstverk.

Metoden fick stor effekt i bl.a. kyrkors kupoler.

Renässans ca 1350 – 1550. Sida 7(7)



Hans Holbein (1497-1543)

Holbein var Tysklands störste konstnär under sin levnad. Han flyttade till England och blev Henrik VIII:s hovmålare.

Holbeins porträtt av Henrik VIII visas på bilden.



Tintoretto (1518-1594)

Tintoretto från Venedig lyckades i sina målningar föra in spänning och dramatik på ett nytt sätt. Ibland kallas Tintoretto för den rasande målaren på grund av den stora energin som utstrålas.

Bilden visar Tintorettos ”Nattvarden”.



Pieter Breughel (1529-1569)

Peter Breughel var Nederländernas störste målare under 1500-talet. Han åstadkom många humoristiska målningar med preferens för bondens liv.

Tavlan ”Bondbröllop” är en typisk målning av Breughel.



El Greco (1541-1614)

I spanska Toledo kom Greco att måla nydanande dramatiska tavlor.

Bilden till vänster visar Grecos ”Kristus på oljeberget”.

Barock ca 1550 – 1750. Sida 1(7)



”Barock” betyder orimlig eller grotesk. Epoken fick detta namn för att man bröt mot givna regler för konstens utformning.

Annibale Carracci (1560-1609)

Carracci var en de första målarna med barockstil. Genom förenklad komposition och genom ny tillämpning av ljuset åstadkom han fantastiska målningar i klassisk stil. Bilden visar Carraccis ”Översvämningen”.



Michelangelo Caravaggio (1573-1610)

Den enorme konstnären Caravaggio var vän med Carracci men använde en annan stil genom att inte eftersträva något skönhetsideal. Fantastiska målningar skapades i Milano.



Peter Paul Rubens (1577-1640)

Flamländaren Rubens vistades en tid i Italien och lärde mycket av de stora mästarna.

Med mera ljus, rörelse och fler figurer på bilderna blev han den störste norr om Alperna.

”Förening av jord och vatten” av Rubens visas på bilden.



Frans Hals (1580-1666)

Protestanten Frans Hals föddes i Belgien och fick utvandra till det nyligen självständiga Holland. I sina många porträttmålningar sökte han fånga bilden av korta ögonblick.

Bilden visar ”Zigenarflickan” av Hals.

Barock ca 1550 – 1750. Sida 2(7)



Nicolas Poussin (1594-1665)

Fransmannen Poussin arbetade i Rom. Genom att inte slaviskt efterlikna naturen utan att idealisera målningarna var han banbrytande i epoken.

Verket ”Vår” av Poussin visas på bilden.



Jan van Goyen (1596-1656)

Holländaren van Goyen var en mästare på att måla vardagliga landskap och göra dem idylliska och fridfullt sköna.

Bilden visar ”Vy från Leiden” av van Goyen.



Lorenzo Bernini (1598-1680)

Kyrkor med inre effekter som näst intill ger berusande upplevelser var den store skulptören Berninis specialitet.

En mästare i att återge extatiska och mystiska känslor.

”Pil av ren kärlek” av Bernini heter verket till vänster.



Diego Velazquez (1599-1660)

Spanjoren Velazquez arbetade vid hovet i Madrid. Med naturliga och osminkade målningar är han en av Spaniens största målare genom tiderna.

Velazquez verk ”Bacchus triumf” framgår av bilden.

Barock ca 1550 – 1750. Sida 3(7)



Francesco Borromini (1599-1667)

Borromini var arkitekt och utformade många kyrkobyggnader.

Med inre vackra utsmyckningar i kyrkorna sökte han uppnå en himmelsk atmosfär.



Simon de Vliegers (1601-1653)

Att återge hav och vatten i olika stämningar var Simon de Vliegers särskilda begåvning. Hans målningar tjänar också mycket som sjöhistoria.

Bilden visar ”Flottbesök” av de Vliegers.



Rembrandt van Rijn (1606-1669)

Den store Rembrandt är en av världens mest kända och beundrade konstnärer. Särskilt uppmärksammat är Rembrandts återgivning och användning av ljus i bilderna.

Tavlan ”Nattvakten” av Rembrandt är världskänd.

c

Barock ca 1550 – 1750. Sida 4(7)



Loui s le Vau (1612-1670)

Arkitekten le Vau utformade stora delar av slottet Versailles. Även flyglarna på Louvren i Paris har han ritat.

Många furstar använde konsten för att visa sin makt.

Inre sal i Versailles av le Vau visas på bilden.



Willem Kalf (1619-1693)

Vackra stilleben i underbara detaljer med ljuseffekter var holländaren Kalfs speciella styrka inom måleriet.

Enkla ting kunde han måla så att de blev oigenkännligt vackra.



Jan Steen (1626-1679)

Holländaren Steen var förutom målare också innehavare av ett gästgiveri. Därifrån kunde han hämta komiska motiv som han återgav på ett konstfärdigt sätt.

”Livets krydda” av Steen framgår av bilden.



Jacob van Ruisdael (1628-1682)

Landskapsmålningar återgivna med känsla och stämning var holländaren Ruisdaels unika talang. Han kunde i enkla landskap se idyll och immateriella värden.

Bilden visar ”Kvarnen vid Wijk” av Ruisdael.



Jan Vermeer van Delft (1632-1675)

Vermeer är en av de största holländska målarna. Hans gestaltning av mänskliga varelser i stillebenliknande bilder är konsthistoriskt förevigade.

”Flicka med pärlörhänge” av Vermeer.



Sir Christopher Wren (1632-1723)

I London ståtar den magnifika katedralen St. Pauls. Den skapades av arkitekten Wren som är Englands mest kände arkitekt.



Lukas von Hildebrandt (1668-1745)

I Wien utformade arkitekten von Hildebrandt slottet Belvedere. Dessutom ritade han många andra vackra byggnader som idag smyckar Wien.



Giovanni Tiepolo (1676-1770)

Målaren Tiopolo kom från Venedig men spred sina konstverk över Europa.

Likt flera av sina samtida kollegor målade han främst väggmålningar.

” Flygande änglar” heter verket på bilden av Tiepolo.



Antoine Watteau (1684-1721)

Målaren Watteau föddes i Flandern men verkade som konstnär i Paris.

Drömlika bilder med behagfulla detaljer blev Watteaus kännemärke. Watteau är en av de stora konstnärerna.

”Balglädje” av Watteau framgår av bilden.



William Hogarth (1697-1764)

Engelsmannen Hogarth målade berättelser från vanliga borgerliga miljöer. Detta till en del för att protestera mot överklassens lite föraktfulla syn på konst.



Francesco Guardi (1712-1793)

Venetianaren Guardi blev känd för sina vackra målningar i stadsnära miljöer. Med typisk barock stil låter han färg och skådespel försköna.



Sir Joshua Reynolds (1723-1792)

Engelsmannen Reynolds vistades i Italien där han studerade de stora mästarna. Han lyckades imitera det bästa ur mästarnas konst och skapade mycket tilltalande målningar.

”Lady Marie Leslie” av Sir Joshua Reynolds.



Thomas Gainsborough (1727-1788)

Gainsborough målade ypperliga porträtt i starten av sin konstnärsbana. Han kom senare att måla bilder från det engelska landskapet.

”Flodlandskap” av Gainsborough.



Jean Antoinette Houdon (1741-1828)

Fransmannen Houdon blev mycket berömd under sin levnad för sina porträttskulpturer.

Bysterna uttrycker ofta starka mänskliga psykologiska drag.

Skulpturen ”Diana” av Houdon.

Romantik ca 1790-1850. Sida 1(4)



Horace Walpole (1717-1797)

Den engelske arkitekten Walpole bröt kraftigt mot gällande konventioner för arkitekturstil. Den nya tidsandan under upplysningstiden kom att så småningom acceptera det nya.

“Strawberry Hill” ritat av Walpole.



Jon Singelton Copley (1738-1815)

Inom måleriet bröt amerikanen Copley mot befintliga regler för konst. Med detaljerad historieforskning kartlade Copley hur verkligen hade sett ut vilken han sedan avbildade.

”Watson and the Shark” av Copley.



Jacques Louis David (1748-1825)

Fransmannen David var den ledande konstnären under nyantiken. Historiska målningar låg i tiden.

Davids stora målningar av Napoleon kan ses på en mängd platser över världen.

”Napoleons kröning av kejsarinnan”.



Francisco Goya (1746-1828)

Spanjoren Goyas återgivning av grymma krigshändelser i Spanien är vida kända. I porträtt av upphöjda personer avslöjade Goya skickligt personliga svagheter hos motiven.

Tredje maj 1808 /Rebellernas avrättning av Goya.

Romantik ca 1790-1850. Sida 2(4)



William Blake (1757-1827)

En av Englands största konstnärer var Blake. Han levde i en egen fantasivärld där han i konsten avbildade otroliga gudsfigurer och närliggande religiösa föreställningar.

Blakes målning ”Newton”.

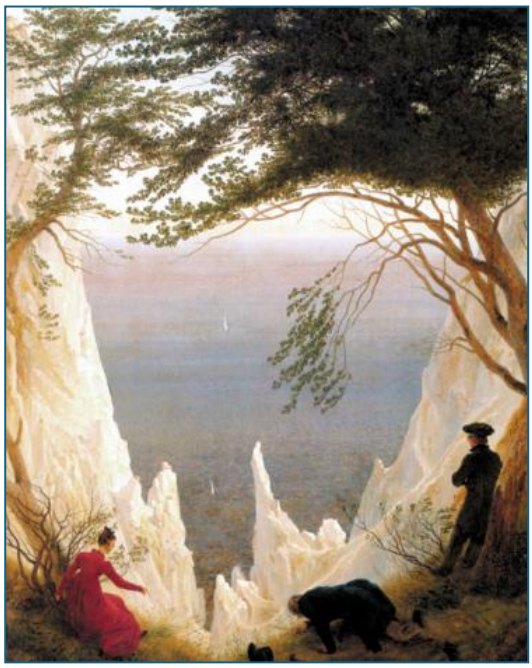

Caspar Friedrich (1774-1840)

Friedrich från Tyskland målade vackra landskap under påverkan av den rådande romantiska andan.

”Kritklipporna på Rügen” av Friedrich.



William Turner (1775-1851)

Engelsmannen Turner hade inre föreställningar om en drömlik värld i skönhet och ljus. I målningarna införde han stor dramatik och händelser med många inslag.



John Constable (1776-1837)

Målaren Constable från England skapade många harmoniska målningar av de engelska landskapen.

”Katedralen i Salisbury# av Constable.

Romantik ca 1790-1850. Sida 3(4)

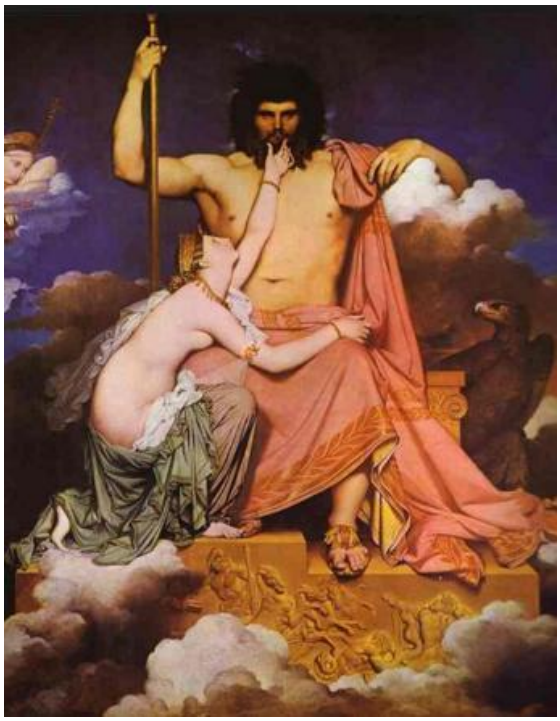

Jean-August Ingres (1780-1867)

I Paris verkade målaren Ingres som målade mycket officiell konst.

”Jupiter och Thetis” av Ingres.



Eugenee Delacroix (1798-1863)

Den rebelliske Delacroix är en av Frankrikes största konstnärer. Han överlät mycket åt fantasin i stället för fakta i sina målningar.

”Friheten på barrikaderna” av Delacroix



Karl P. Brjulnov (1799-1852)

Den ryske målaren Brjulnov är en av de stora konstnärerna. Han blev känd över hela Europa under sin levnad. Många av hans verk finns idag i St Petersburg.

”Erminia och herdarna” av Brjulnov.



Gustave Courbet (1819-1877)

Målaren Courbet från Frankrike erkände ingen annan läromästare än naturen. Hans målningar av lantliga motiv var nydanande.

”Byns fröknar” av Courbet.

Romantik ca 1790-1850. Sida 4(4)



Dante Gabriel Rossetti (1828-1882)

Rossetti var påverkad av revolutionsandan i mitten av seklet men försökte i målningarna till del efterlikna idealen från den sena medeltiden.

”Den vackra Mano” av Rossetti.



Ivan Sjiskin (1832-1989)

Målaren Sjiskin från Ryssland anses var en av de största landskapsmålarna. Han var professor i St Petersburg.



Ivanovich Surikov (1848-1916).

Stora historiska händelser var ryssen Surikovs särskilda intressen att skildra i målningar.

Målningen ”Streltsernas avrättning” av Surikov.



Viktor Vasnetsov (1848-1928)

Den ryske målaren Vasnetsov är mest känd för sitt monumentalmåleri och bilder från ryska sagor.

Målningen ”Flygande mattan” av Vasnetsov.

Impressionism ca 1860-1899. Sida 1(2)



Impressionismen uppstod i Frankrike under 1800-talet och kom att verka långt in på 1900-talet. Med grova skissartade penseldrag i ljusa färgtoner och gärna med komplementfärger skapades en ny vacker stilart.

Edouard Manet (1832-1883)

De första målningarna som fransmannen Manet åstadkom väckte stort uppseende och motstånd. Han var ju den förste att börja måla som vi ser objekt och inte hur vi vet de skall se ut.

”Frukost i det gröna” av Manet.



Claude Monet (1840-1926)

Fransmannen Monet ansåg att man bara kunde måla av motiv som man har direkt inför ögonen. På detta sätt kunde man studera nya ljuseffekter och stämningar.

”Vattenliljor” av Monet.



August Renoir (1841-1919)

Storstadsliv skildrade med impressionistens ögon blev fransmannen Renoirs specialitet. Ofta glada tillställningar i sköna miljöer.

”Stilla roddtur på Seine” av Renoir.



Camille Pissaro (1830-1903)

Fransmannen Pissarro lärde känna både Manet och Monet och kom att anamma deras måleriteknik med stor öppenhet för nya tankar.

Pizzaro blev också läromästare för bl.a. Cézanne.

”Entré till byn” av Pissaro.

Impressionism ca 1860-1899. Sida 2(2)

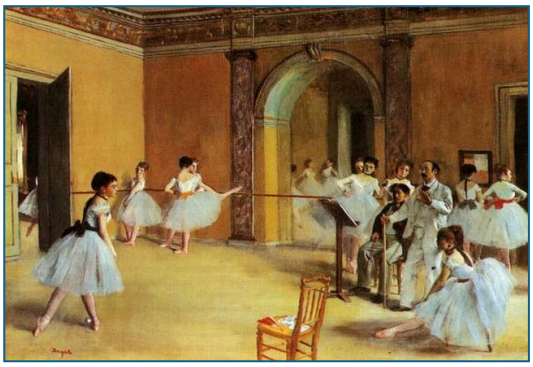

Edgar Degas (1834-1917)

Degas från Frankrike valde ofta balettmotiv till skillnad från kollegornas naturmotiv. Många gånger valde han oväntade vinklar där väsentliga delar av motivet utelämnades.

”Danslektion” av Degas.

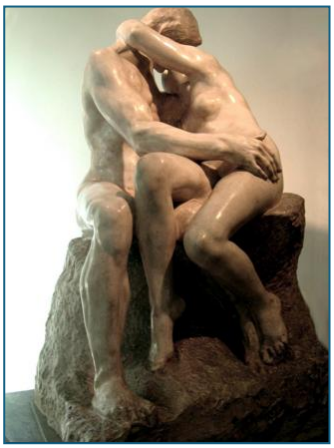

Auguste Rodin (1840-1917)

Den franske skulptören Rodin var mycket påverkad av Michelangelo.

I verken utelämnade han mycket åt betraktarens fantasi.

Skulpturen ”Kyssen” av August Rodin.



James MacNeill Whistler (1835-1903)

Amerikanen Whistler var egentligen ingen riktig impressionist men han var mycket påverkad av konststilen.

För Whistler var inte det viktiga vad bilden föreställde utan hur motivet var översatt till färg och form.

”Flicka i vitt” av Whistler.

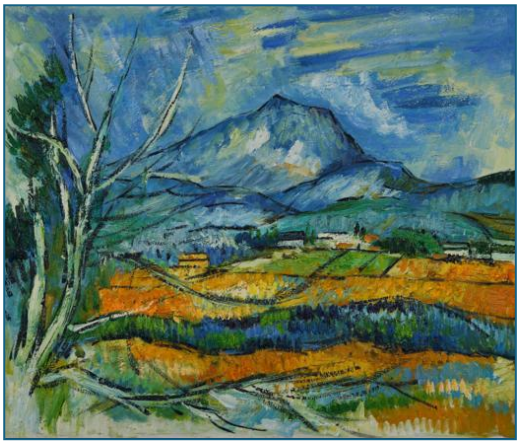

Paul Cézanne (1839-1906)

Målaren Cézanne var från Frankrike. Han avvek till stor del ifrån sina impressionistvänner genom att mera betona detaljer och lagbundenhet. Hans målningar från Provence är särskilt berömda.

”Le Mont Sainte Victoire” av Cezanne.

Nya tiden ca 1900 - Sida 1(6)

Modernism.

Ur det industrialiserade samhället växte modernismen fram som en ny kulturinriktning. Modernismen bygger på tron att människan via ett vetenskapligt förhållningssätt kan utveckla och förbättra världen.

Rörelsen startade i slutet av 1800-talet och påverkade flera kulturområden. Kända målare som räknas till modernismen är Henri Matisse, Pablo Picasso och Isaac Grünewald.

Postmodernism.

Ur modernismen uppstod så småningom postmodernismen. Att utgå från att det inte finns fasta värden eller sanningar är postmodernismens skeptiska hållning. Rörelsen anser att objektivitet är omöjligt. Några kallar postmodernism för att treva efter något nytt när luften gått ur modernismen.

Andra moderna konstinriktningar.

Inom de nya rörelserna finns underrubriker på konstyttringar såsom surrealism, primitivism, expressionism, kubism, absurdism osv.



Paul Gauguin (1848-1903)

Fransmannen Gauguin umgicks en tid med impressionisterna i Provence men reste till Haiti där han målade sina berömda exotiska tavlor i söderhavsmiljö. Här fick han uttryck för sitt känsloliv vilket han ansåg att västerlandet tappat.

”Siesta” av Gauguin.



Peder Kröyer (1851-1909)

Norrmannen Peder Kröyer tillhörde Skagenmålarna som vistades på Jyllands nordspets. Kröyers återgivning av det blå ljuset har på tavlor och affischer spridits vida omkring.

”Sommarpromenad på stranden” av Kröyer.

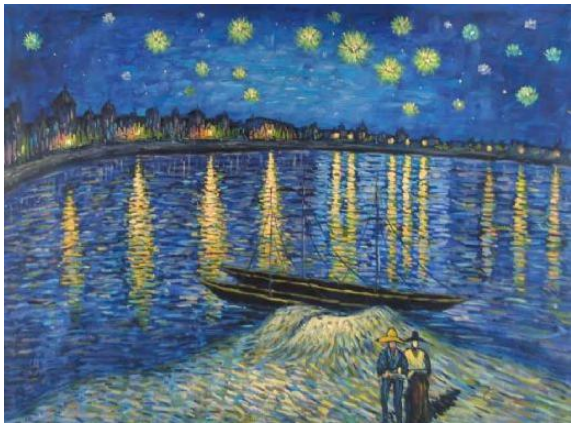

Vincent van Gogh (1853-1890)

I Provence blev holländaren van Gogh påverkad av impressionisterna. Han var djupt religiös och verkade som predikant en tid. Religiositeten kom att påverka hans målningar.

”Stjärnnatt” av van Gogh.

Nya tiden ca 1900- . Sida 2(6)



Carl Larsson (1853-1919)

Svenske konstnären Carl Larssons målningar har de flesta tagit del av. De harmoniska ombonade hemmiljöerna är som sagoberättelser.

”Frukost utomhus” av Carl Larsson.



Bruno Liljefors (1860-1939)

Bruno Liljefors föddes i Uppsala. Hans motiv med djur och natur har ofta dramatiska situationer. Impressionisterna har också påverkat Liljefors.

”Räv” av Liljefors.

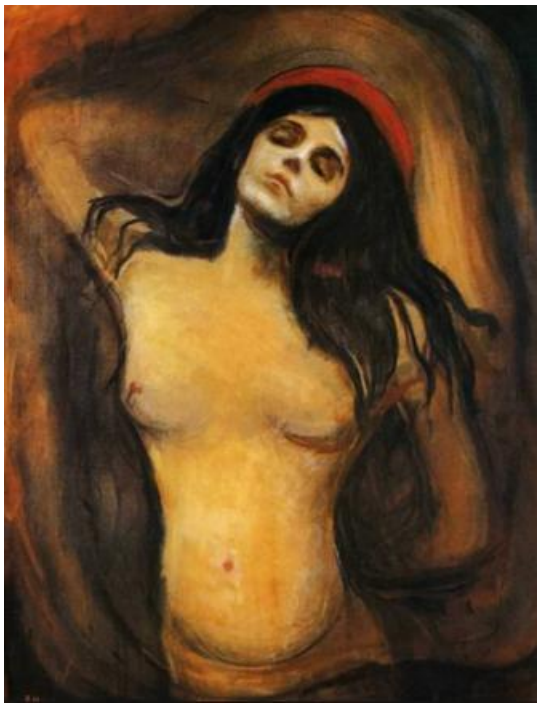

Edvard Munch (1863-1944)

Tavlan ”Skriet” av norrmannen Edward Munch kan framkalla psykiska besvär. Munch tillhörde expressionisterna vilka ansåg att målningarna inte fick förskönas.

”Madonna” av Munch.



Toulouse-Lautrec (1864-1901)

Fransmannen Toulose-Lotrec levde ett icke sedesamt liv i Paris. Hans skapade bland annat affischer där text och bild samspelar på ett unikt sätt.

”Vid Moulin Rouge” av Toulouse-Lautrec.

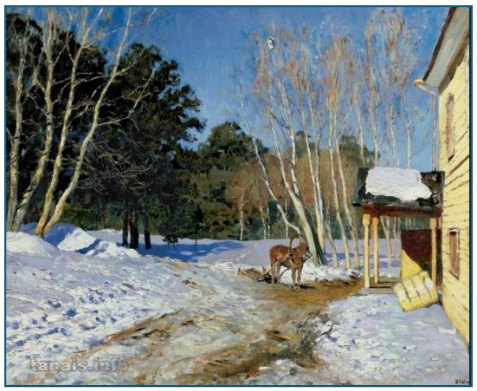

Isaac Levitan (1864-1900)

Isac Levitan har blivit känd för sina lyriska landskapsmålningar från hemlandet Ryssland.

”Mars” av Levitan.



Wassily Kandinsky (1866-1944)

Målaren Kandinsky anses vara den abstrakta konstens främsta företrädare. Han var född i Ryssland men bodde i både Tyskland och Frankrike.

Starka färger som är fria från formen kännetecknar hans verk.

”Utan titel” av Kandinsky.

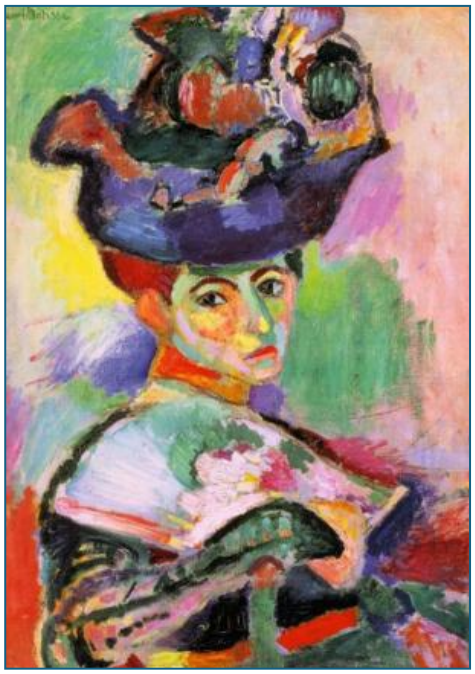

Henri Matisse (1869-1954)

Med förkärlek för våldsamma färger och likgiltighet för form blev fransmannen Matisse den mest kände nydanaren för modernismen.

Till en början blev rörelsen kallad ”vildarna”.

”Kvinna med hatt” av Matisse.

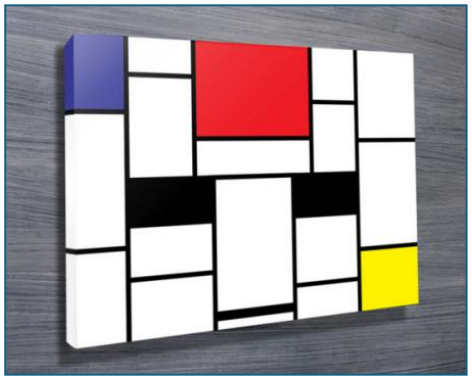

Piet Mondrian (1872-1944)

Med enkla geometriska former, räta linjer och enhetliga färger målade holländaren Mondrian abstrakta målningar. Han var något av en mystiker där han anade något bakom seendets illusioner.



Pablo Picasso (1881-1973)

Spanjoren Pablo Picasso var oerhört produktiv som konstnär. Han var både målare och skulptör. Idén bakom Picassos konst var att inte avbilda utan att konstruera.

”Gråtande kvinna” av Picasso.

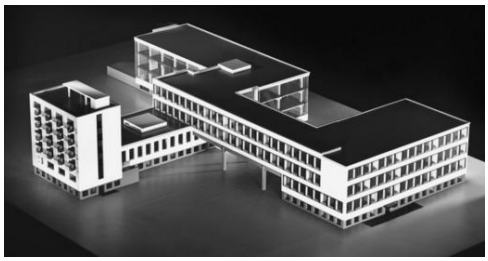

Walter Gropius (1883-1969)

Arkitekten Walter Gropius har erhållit ett eget museum i kulturstaden Weimar i Tyskland. Det visar hur mycket hans skapande har uppskattats.

Modell av Bauhaus av Gropius.

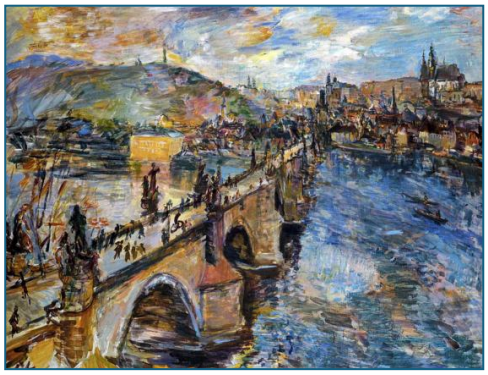

Oskar Kokoschka (1886-1980)

Österrikaren Oskar Kokoschka chockade publiken då han ställde ut i Wien. Konventionella bilder ansåg han vara konstruerade av lögner.

”Karlsbron” av Kokoschka.



Marc Chagall (1889-1985)

Målaren Chagall föddes i Vitryssland men verkade mest i Frankrike. Han påverkades av de moderna strömningarna inom måleriet men skapade en egen stil med motiv från barndomsminnena i födelselandet.



Isaac Grünewald (1889-1946)

Målaren Grünewald blev den störste företrädaren för modernismen i Sverige. Han var mycket flitig och deltog i debatter, höll föredrag, var provokativ och engagerad.



Erik Hallström (1893-1946)

Målaren Hallström företrädde naivismen i Sverige. Många av hans motiv kommer från miljöer i Stockholm.

”Torsgatan i snö” av Hallström.



Bror Hjort (1894-1968)

Hjort var en av Sveriges främsta målare och skulptör. Han arbetade under vissa perioder också som lärare inom konst. Ofta är hans skulpturer mycket grovskurna.

”Vårkväll på Flustret” av Hjort.



Sven ”X.et” Erixon (1899-1970)

Ibland klassas Erixon från Sverige som naivist men det är ogörligt att finna en enhetlighet i hans konststil. Karakteristiskt är hans starka färgmönster.

”Under spansk stjärnhimmel” av X:et Erixon.



Salvador Dali (1904-1989)

Dalis målningar är ofta sammansatta av brottstycken. Formerna och färgerna är medvetet mångtydiga. Dalis verk är ganska lätt att känna igen i sin mycket speciella form.

”Minnets envishet” av Dali.